

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift. 1931, No. 28.

KIRSCHNER. *Die Radikalbehandlung des Mastdarmkrebses unter dem Einfluss der Elektrokoagulation.* — KIRSCHNER begint met het aanleggen van een anus praeternaturalis, waarbij hij door bezichtiging der buikholte een indruk verkrijgt over uitbreiding, operabiliteit enz. van het carcinoma. Ongeveer 2-3 weken later verricht hij een amputatio of resectio recti met verwijdering van het carcinoma met het elektrische mes na resectie van het os coccygis en van de laagste 2 wervels van het sacrum. Naar aanleiding van 7 aldus behandelde patiënten bespreekt hij de voordeelen dezer methode.

R. OTTO. *Zur Geschichte der Meerschweinchen-Anaphylaxie und der Antianaphylaxie.* — Prioriteitsquaestie.

H. GRASS. *Erleichterung des Tuberkelbazillennachweises durch Kehlkopfabstrich. Seine Bedeutung für die Frühdiagnose der offenen Lungentuberkulose.* — Op grond van zeer gunstige ervaringen dringt GRASS erop aan, dat van deze methode door de artsen algemeen gebruik wordt gemaakt. Door met een gebogen wattenhouder een watje al of niet met behulp van een keelspiegel tot de streek der stembanden te brengen, waarbij de patiënt gewoonlijk hoest- en wurgbewegingen maakt, kan men van elken patiënt onmiddellijk materiaal voor onderzoek verkrijgen.

K. BRUCKE. *Erkennung von Dissimulation offener Lungentuberkulose mittels Tuberkelbazillennachweis im Larynxabstrich.* — Niet zelden trachten lijdens aan open tuberculose (onderwijzers, ambtenaren) hun ziekte geheim te houden en bemoeilijken zij het sputumonderzoek. Dit is onmogelijk, indien men zelf het slijm uit het strottenhoofd neemt. In 4 dergelijke gevallen gelukte het BRUCKE aldus tuberkelbacillen aan te toonen.

E. KEINING und G. HOPF. *Zur Verstärkung des Diäteneinflusses auf vegetative Störungen.* — Vegetatieve storingen berusten op stoornis in het cationevenwicht door overwegen van natrium en relatief gebrek aan kalium, calcium en magnesium. Het heeft geen zin deze stoornis op te heffen door overmaat van calcium toe te dienen, men moet tevens keukenzout onthouden resp. een titro-zoutdieet geven. Schrijvers maken hierbij ook gaarne gebruik van een isoion mengsel van kalium-, calcium- en magnesiumzouten, cationorm genaamd, vooral bij acute vegetatieve storingen, bij patiënten, die keukenzout niet volledig kunnen ontberen enz.

E. FIEDLER. *Ueber einen Fall von chronischer Polymyositis mit hochgradiger Eosinophilie und periodisch wiederkehrenden fieberhaften Exazerbationen.*

BÜCHNER. *Aspirierter Fremdkörper von 8 monatlichem Säugling nach 2 Tagen wieder ausgehustet.*

E. SCHENK. *Atropinbehandlung bei Enzephalitikern.* — SCHENK paste bij 10 gevallen met goed gevolg de behandeling volgens KLEEMANN met betrekkelijk groote giften atropine (in druppels of als parkinsantabletten) toe.

W. BIRK. *Ueber die Anzeigen zur Röntgenbehandlung bei Kinderkrankheiten und über die Erfolge derselben.* — Uitvoerig overzicht.

H. GÄNSSBAUER. *Ein neuer Untersuchungsstuhl für Gynäkologie, Zystoskopie und Romanoskopie.* — Afgebeeld.

G. ARGHIRIS. *Die Behandlung der Poliomyelitis (Encephalitis lethargica) und besonders deren Spätfolgen.* — Aanbeveling van intralumbale inspuitingen van urotropine en toediening van insuline.

A. SCHOSSBERGER. *Die Serumprophylaxe der Geburt.* — Door in alle gevallen, waarbij vaginaal onderzoek was verricht, onmiddellijk na de geboorte van het kind, vóór de verwijdering der placenta, intramusculair een inspuiting te geven van Misch-Sepsis-Antitoxin WARNEKROS, heeft SCHOSSBERGER bij 100 dergelijke bevallingen geen puerperale infectie, op zijn hoogst een ééndagskoorts, waargenomen.

Hij zou deze inspuiting verplicht willen maken evenals de behandeling der oogen volgens CREDÉ.

W. NUSSBAUM. *Tuberculose und Rasse.* — Voordracht.

SCHNURRER. *Neue Wege der Ausnutzung eines der wichtigsten Heilfaktoren bei der Behandlung der Lungentuberculose, nämlich der „Arbeitstherapie“, durch engste Verbindung der Heilanstalt mit einem landwirtschaftlichen Gutsbetriebe und Siedlung.*

UE. *Pariser Brief.*

RIMPAU. *Die Reform des medizinischen Unterrichtes in der Union der sozialistischen Sowjet-Republiken.*

V. LAMMERS. *Zur Behandlung des Erysipels mit Milch bzw. Milchpräparaten (Abijon).* — LAMMERS behandelt sedert 12 jaren zijn erysipelaslijders met inspuitingen met ophthalmosan (tegenwoordig abijon genaamd), daags 10 cM³.

ORTH. *Ueber einen Fall von Thrombose der Vena axillaris nach Influenza.* — Opmerking bij het artikel van JACOBSON.

La Presse médicale. 1931, No. 54.

P. ÉMILE-WEIL. *Les interventions chirurgicales chez les hémophiles.* — WEIL geeft den avond voor de operatie een onderhuidsche of intraveneuse inspuiting van 20—40 cM³ bloedserum, een uur voor de operatie een bloedtransfusie van 200—300 cM³, die hij herhaalt, zoo dikwijls als een nabloeding dit noodig maakt. Open wondvlakken verbindt hij met serumcompressen. Operaties, bij welke alle vaten behoorlijk kunnen worden gesloten, leveren zelden moeilijkheden op; bij operatiewonden, die niet gesloten kunnen worden (operaties van het gebit, in neusen keelholte enz.) moeten vaak herhaalde transfusies worden uitgevoerd. Een operatie is tegenaangewezen, indien de patiënt voor transfusie ongeschikte aderen heeft en indien niet elk oogeblik een transfusie kan worden verricht. Vele geschiedenissen van operaties op verschillende plaatsen en van verschillenden aard bij bloeders.

A. FONTAN. *Pression efficace artérielle et insuffisance aortique.* — Bij gecompenseerde insufficiëntia aortae is de gemiddelde arterieele druk ongeveer normaal. Volgens VAQUEZ beteekent dit, dat de arbeid van het hart normaal is. Dit weerlegt FONTAN op theoretische en clinische gronden: de arbeid van het hart is verhoogd om den gemiddelden druk normaal te houden; hiervan zijn de vergrooing van het linker hart en de later steeds ontstaande decompensatie de uitdrukking.

N. KISTHINIOS et D. M. GOMEZ. *Sur le traitement de l'insuffisance cardiaque chez les sujets présentant de l'alternance du pouls.* — Het alterneeren van den pols is de uitdrukking van een blijvende of voorbijgaande uitputting van de hartspier. Men bestrijdt deze het beste met glycose, liefst tezamen met kleine giften insuline. Door eenige ziektegeschiedenissen wordt dit duidelijk gemaakt.

La Presse médicale. 1931, No. 55.

C. VAN CAULAERT et P. S. PETREQUIN. *Pathogénie de l'hypochloruration apparaissant dans les néphrites avec oligurie ou anurie; déductions thérapeutiques.* — Bij nephritis met oligurie of anurie ontstaat eerst hypochloeraemie door verplaatsing van chloor naar de weefsels (chloropexie), daarna verliezen ook de weefsels hun chloor (chloropenie). De chloropexie wordt bewerkt door de mechanisme, die de moleculaire concentratie van het bloed en het zuur-base-evenwicht regelen, de chloropenie is in hoofdzaak gevolg van het braken. Ook als de diuresis weder normaal wordt, sterft de patiënt toch niet zelden, doordat de azotaemie ten gevolge van het keukenzoutgebrek blijft voortduren. Gedurende het stadium der chloropexie onthoude men den patiënt keukenzout, bestrijde men de acidosis met alcaliën en de verhoogde moleculaire concentratie van het bloed door groote onderhuidsche infusies van isotonische glyucoseoplossing; het stadium der chloropenie behandelde men met keukenzout, doch men beginne hiermede niet te vroeg, ongeveer den 5—7den dag.

J. SÉNÈQUE. *Le cancer du col restant avec l'hystérectomie subtotalaire.* — Literatuuroverzicht.

La Presse médicale. 1931, No. 56.

A. ZIMMERN, J. A. CHAVANY et R. BRUNET. *La radiothérapie des gangrènes sèches par irradiation de la région surrénale.* --- Uitvoerig bespreken schrijvers naar aanleiding van 8 gevallen den gunstigen invloed van bestraling der bijniereën op het door arteriitis veroorzaakte droge gangraen der extremiteiten. Zeer spoedig wordt de omgeving van de necrose warm en normaal van kleur, de demarcatie ontwikkelt zich snel, het necrotische weefsel laat snel los en de anders atonische wond vertoont normale granulaties en neiging tot littekenvorming. Hoewel hyper- of dysfunctie der bijniereën niet de eenige oorzaak van het gangraen kan zijn, meenen schrijvers toch, dat de overmatige secretie van adrenaline het ontstaan van het gangraen bevordert. Opmerkelijk is, dat op de diepe pijn in het liddo or de bestraling gunstige invloed wordt uitgeoefend, echter niet de pijn in de wond. Men behandelde deze verder alleen met een antiseptisch poeder, nooit met natte verbanden.

P. SMIT.

Il Policlinico. 1931, No. 17.

CESARE ANTONUCCI. *Tecnica della colecistografia rapida.* Als contraststof voor het zichtbaar maken der galblaas bij Röntgenphoto's werd aan het gebruikelijke tetrajood toegevoegd glyose, n.l. 2—3 gr. tetrajood werd opgelost in 125 gram van de 40 pCt. oplossing van glyose. Als voorbereiding werd de zieke gedurende 2 tot 7 dagen op een dieet gesteld, dat arm is aan koolhydraten. Na negen uur was de zichtbaarheid van de galblaas reeds goed. Het maximum werd bereikt na 10 uur. Bij enkele zieken was het resultaat nog vlugger, indien tevens insuline werd ingespoten.

CONSUELO LUCCIONI. *Cancrena gassosa e sieroterapia.* Gerefereerd worden vier gevallen van gasgangraen; waarvan de beide eerste patiënten hoewel zeer krachtig chirurgisch behandeld, stierven, terwijl de twee laatste, die met het serum van FASIANI—ZIRONI werden ingespoten, genazen.

Il Policlinico. 1931, No. 18.

GIUSEPPE SCOLLO. *Del trattamento delle fratture del femore.* — Critische beschouwing van de verschillende wijzen van behandeling van breuk van den femur, vooral van het spijkerrekverband.

ETTORE LIVERANI. *Su di un caso di afasia transitiva complicante un paratifo B.* — Clinische mededeeling. Een geval van paratyphus gecompliceerd door aphasia. De verschijnselen waren voorbijgaand. Een organische laesie van het centrum van BROCA was er dus waarschijnlijk niet. Vergiftiging van de zenuw-elementen van dat centrum door de typhustoxices ligt meer voor de hand.

Il Policlinico. 1931, No. 19.

SERTORIO MARINACCI. *Cura chirurgica delle nefriti.* Behandeld wordt de pathogenese van de pijnlijke nephritis en de toxische anurie en de anatomische veranderingen worden beschreven. Terwijl verder de ziektegeschiedenissen van negen geopereerde gevallen worden gegeven.

V. CAVALLETTI. *Anemia aplastica nel corso di una leucemia mieloide trattata con i raggi X.* — In het beloop van een chronische myeloide leucaemie ontwikkelde zich tevens een aplastische anaemie. Bestraling had op de leucaemie weinig invloed. De anaemie genas snel na toediening van lever. Binnen een maand steeg het aantal roode bloedlichaampjes van 1.200.000 tot 3.600.000.

Il Policlinico. 1931, No. 20.

R. LIBERTI. *La stato attuale della terapia della gangrena polmonare.* — Twee gevallen van longgangraen behandeld met arsenicum (inspuitingen met neosalvarsaan). Deze methode levert vooral succes op bij de spirillaire vormen, maar laat ook heel dikwijls in andere gevallen niet in den steek. Haemoptoë is geen

tegenaanwijzing. Mocht de methode na zo dagen geen succes hebben, dan kan men chirurgische behandeling overwegen.

FRANCESCO GRAZIANI. *Voluminoso echinococco del cervello*. — Clinische mededeeling.

W. A. A. VAN BINSBERGEN.

Klinische Wochenschrift. 1931. No. 25.

P. UHLENHUTH. *Experimentelle Grundlagen, Entwicklung und praktische Ergebnisse der modernen Arsen- und Antimontherapie*. — Beschouwing.

H. HANDOVSKY. *Zur pharmakologischen Bedeutung der Sterine*. — Het serum van lijders aan hypertonie bindt cholesterine slechter dan normaal serum. Er bestaat veel overeenkomst althans proefondervindelijk tusschen de werking van saponin en bestraald ergosterin op de stofwisseling in de lever in den zin van verhooging der oxydatie.

G. MALYOTH. *Zur Vorstellung über die Wirkung der Apfeldiät*. — De verklaring van de werking van het appeldiët te zoeken in looizuur of appelzuur is te eenvoudig, waarschijnlijk speelt het *pectin*, dat in vrij groote hoeveelheden in appels aanwezig is, een rol. Pectin is in voorstadia en ook vrij aanwezig in vruchten naar gelang de rijpheid ervan. Het pectin heeft vele functies en is vergeleken met het kraakbeen in het dierlijke organisme.

F. BERTRAM, S. HORWITZ und E. WAHNEAU. *Experimentelle und klinische Untersuchungen zur Frage der peroralen Diabetesbehandlung III, Mitteilung*. — *Die Wirkung verschiedener Leberextrakte auf die diabetische Stoffwechsellage*. — Noch met het hepatrat der NORDMARK-werke noch met het leverextract volgens BLOTNER en MURPHY is eenige duidelijke inwerking op het bloedsuikergehalte bij lijders aan suikerziekte te verkrijgen.

H. NEVER. *Intracutane Injektionen und Grundumsatz*. — De ervaring van LÖWENSTEIN, die de grondstofwisseling zag dalen na intracutane injectie van verschillende stoffen kon niet worden bevestigd.

O. O. FELLNER. *Zur Theorie der Milchsekretion*. — Onderzoekingen bij konijnen met *Ferninin*, een lipoid uit de placenta bereid. Ferninin veroorzaakt hypertrophie der borstklieren en wanneer de placenta als bijna eenige vormingsplaats van ferninin wegvalt begint de melksecretie der zogklieren.

W. GRIESBACH und W. VON KAPFF. *Ueber vorübergehendes Kammerflattern und Kammerflimmern*. — Er zijn 13 gevallen bekend van electrographisch geregistreerd kamerfladderen c.q. sidderen bij ernstig zieke hartspier. Hieraan wordt een geval toegevoegd van een klinisch gezond hart, dat eerst na jaren teekenen ging vertoonen van de nadeelige werking van het sidderen der kamers op de hartspier. Met afbeelding.

KONRICH und MUNTCH. *Zur biologischen Wirkung des Senföles*. — Mosterdolie heeft slechts zeer geringe werking op de huid als de lucht niet wordt afgesloten erboven. Men moet dus de sterke hyperaemie verwekkende werking van mosterdpapier en mosterdpakking niet alleen aan de mosterdolie, maar aan de wijze van toepassing toeschrijven.

FR. KISCH. *Ueber die Elektrolytschwelle der Blutserum-eiweisskoagulation Kreislaufkranker*. — De mogelijkheid van stolling van eiwit bij kookhitte is gebonden aan de aanwezigheid van een minimum aan electrolyten (keukenzout, calciumchloride, bariumchloride). Onder pathologische omstandigheden stolt het serum vroeger of later bij toevoeging van electrolyten: bij stuwingslever bijv. komt deze verandering zeer duidelijk voor den dag als gevolg der gestoorde leverfunctie.

FR. HAMBURGER. *Ueber Struma congenita permagna*. — Opmerking bij artikel van SIEBEN.

F. DEPISCH. *Ueber lokale Lipodystrophie*. — Opmerking bij het artikel van PRIESEL.

Kurze wissenschaftliche Mitteilungen.

■ A. BETKE. *Versuche über die chemischen Veränderungen von Skelettmuskeln bei verschiedenartigen Kontrakturen.*

F. PLAUT. *Dient die Haut als Bildungsstätte für Antikörper gegen Syphilis-spirochäten?*

E. HEES. *Das Trichomonasproblem.* — Slot volgt.

H. VON HOESSLIN. *Die Ernährungsweise Deutscher und Amerikanischer Arbeiter.* — Overzicht.

J. VAN TILBURG.

The Journal of the American Medical Association. Vol. 96. No. 25. 20 Juni 1931.

JAMES J. SWENDSON en SEYMOUR R. LEE. *Impetigo contagiosa neonatorum.* With a report of four epidemics. — Hoewel deze ziekte meestal een goedaardig beloop heeft, komen er onverwacht epidemieën van een meer kwaadaardigen vorm voor, waaraan soms zelfs de kinderen overlijden. Vochtige warmte is een belangrijke bijkomstige factor voor het ontstaan. De prophylaxis, behandeling tijdens een epidemie en die van het afzonderlijke geval worden meegedeeld.

EDWARD L. KEYES en ALLISTER M. MC. LALLAN. *Further experience with nupercaine.* — Een belangrijk voordeel van nupercaine boven procaïne is, dat, hoewel het ontstaan van de anaesthesie iets langer duurt, de ongevoeligheid intensiever is en 3 à 6 keer zoo lang duurt. Schrijvers zagen nooit vergiftigingsgevallen met nupercaine en komen tot de conclusie, dat de voordeelen van deze stof zwaarder wegen dan de nadeelen.

DAVID AYMAN. *An evaluation of therapeutic results in essential hypertension.* — II. The interpretation of bloodpressure reductions. Een specifiek middel tegen essentiele hypertensie bestaat nog niet. Een aantal, vaak miskende factoren bij essentiele hypertensie, hebben tot verkeerde gevolgtrekkingen gevoerd. Reeds zonder het gebruik van eenig geneesmiddel komen sterke schommelingen in den druk voor. Alleen door langdurige waarneming kan men van elk geval een juiste indruk krijgen.

CHARLES A. FLOOD. *Observations on sensitivity to dust fungi in patients with asthma.* — Op 55 patiënten met chronische asthma werd bij 8 een positieve huidreactie met in de lucht levende fungi gevonden. In één geval werd een typische asthmatische aanval opgewekt door met een spray een filtraat van *Mucor plumbeus* in de neus te spuiten.

EDWIN DAVIS en ADOLPH SACHS. *Primary epithelioma of the ureter.* — Bij een man van 70 jaar, die eenigen tijd urineklachten had, werd, met het oog op de Röntgenphoto, waareen uitsparing in den ureter werd gevonden en het feit, dat bloed uit den linker uretercatheter liep, wanneer deze in den ureter lag, terwijl, wanneer de catheter in het nierbekken werd opgeschoven heldere urine voor den dag kwam, de diagnose op uretertumor gesteld. De operatie bevestigde de juistheid van de diagnose.

P. G. SKILLERN. *Tic of diaphragm (postencephalitic) relieved by resection of phrenic nerves.* — Na encephalitis kreeg een 37-jarige vrouw aanvallen van tachypneu, die tenslotte niet meer verdwenen. De beide N. n. phrenici werden doorgesneden, maar de verschijnselen kwamen, na korte beterschap terug en verdwenen pas definitief, nadat phrenico-exairese werd verricht. Schrijver vond slechts drie gevallen in de literatuur.

MARION B. SULZBERGER en JOSEPH L. MORSE. *Hypersensitiveness to wool fat.* — Bij twee patiënten met eczeem verergerde de toestand zeer na het gebruik van zalven met lanoline. De huid „tests” waren sterk positief. Nadat zalven zonder lanoline werden voorgeschreven, verdwenen de acute exacerbaties van het eczeem.

W. M. WESTERMAN.

The Lancet, No. 5629. 18 Juni 1931.

SIR WILLIAM WILLCOX. *Toxic jaundice, III.* — Behandelt de kliniek van leververschijnselen bij bacteriële infecties (waaronder icterus catarrhalis), protozoën

(lues, recurrens, ziekte van WEIL, gele koorts, malaria) en door endogene vergiften. Naast eclampsie wordt vooral op het ketonurisch braken van kinderen gewezen, waarbij de leverstoornis, die het gevolg moet zijn van darmintoxicatie, keelsepsis, of dergelijke, als oorzaak van de braakaanvallen wordt opgevat, en soms tot den dood aan leverdegeneratie leidt. Ook door zware anaemie kunnen de levercellen degenereren door zuurstofgebrek en kan geelzucht ontstaan.

R. PATERSON. *Latent maxillary sinusitis*. — Bij Röntgenonderzoek wordt een groot aantal gevallen aangetroffen, waarin, bij afwezigheid van sinusitis-klachten of -verschijnselen, in de neus een of meer holten verduisterd zijn. Doorspoeling geeft bij een groot deel hiervan etter, doch ook bij ontbreken hiervan kan een polypeuse ontsteking niet worden uitgesloten. De verschijnselen, die bij verduistering, doch afwezigheid van etter, een operatie noodzakelijk maken, zijn: oogstoornissen (neuritis optica, scotomen, ontsteking in de orbita), neuralgische pijnen in hoofd en aangezicht, neurologische verschijnselen, asthma en chronische bronchitis. De Röntgenphoto blijkt de nauwkeurigste wegwijzer te zijn in de diagnostiek van sinusitis.

W. OGDEN and F. PARTNER. *The Meinicke clarification reaction for syphilis in mental hospital practice*. — Op 1000 sera (waarvan slechts 213 positief) bedroeg het aantal afwijkingen tusschen Wassermann-reactie en Meinicke-klaringsreactie 34; hiervan 25 met negatieve W. R. en positieve M. K. R. waarvan 20 met al of niet behandelde neurolues; en 9 met positieve W. R. en negatieve M. K. R., alle paralyselijders, meest met koortsverwekking behandeld. De micro-reactie gaf 12 ten onrechte positieve uitkomsten. De beweerde onbetrouwbaarheid der reactie bij tuberculose kon bij 30 longlijders niet worden bevestigd. De M. K. R. geeft gevoeliger uitkomsten bij behandelde lues.

J. L. BERRY and S. PEAT. *Ochronosis*. — Donkere verkleuring van gelaat en handen met donker kleurende urine bleek bij een oude vrouw het gevolg van carbolverbanden, die gedurende 35 jaar op beenzweren waren aangebracht. Naast phenol kwam, als kleurend bestanddeel, hydrochinon in de urine voor.

JOHN F. INGRAM. *Observations on chronic urticaria*. — De oorzaak is zelden een specifieke stof, meestal ongewenschte ontledingsproducten in den darm of psychische labiliteit. Zuivering van het darmkanaal, desensibiliseering (pepton vóór de maaltijden per os; eigen-bloedinjectie) en psychische ontspanning zijn de voornaamste maatregelen.

W. E. COOKE. *Acute monocytic (histiocytic) leukaemia*. — Doodelijk in enkele weken; miltvergrooting en haemorrhagische diathese; 50.000 witte bloedcellen, waarvan 87 pCt. onrijpe en rijpe monocyten.

M. F. NICHOLLS. *A case of gonococcal pyonephrosis*. — Ontstaan na cystoscopie bij niet herkende gonorrhoe bij een vrouw; medewerkende oorzaak was een groote niersteen, vermoedelijk haematogeen met gónococcen geïnfecteerd.

C. T. ANDREWS. *Toxic effects of intravenous salyrgan*. — Epileptiforme toevallen na één intraveneuse inspuiting van $\frac{1}{2}$ cM³. salyrgan op 10 cM³. water bij cardiale hydrops. Er volgde geen diurese.

J. PINKHOF.